

De slak bij de kapper

en twaalf andere dieren die  
huis en haard en de  
gebaande paden verlaten.



# De slak bij de kapper

en twaalf andere dieren die huis en  
haard en de gebaande paden verlaten.

Rick Ruhland

Auteur: Rick Ruhland  
Coverontwerp: Rick Ruhland  
ISBN: 9789403901657  
© 2026 Rick Ruhland  
1<sup>e</sup> druk juni 2026  
Uitgegeven bij Bookmundo

# Inhoud

1 De slak bij de kapper .....	5
2 Hatsjoe!.....	17
3 Duif aan zee .....	30
4 De Fidele Egel .....	42
5 De giraf en de mier .....	54
6 Ijs op de weg .....	66
7 De kolblei en de kolibrie .....	79
8 Kop in het zand .....	91
9 Door het riool.....	103
10 De dropping op de hei .....	116
11 Soep .....	128
12 De laatste slijpsalamander .....	140
13 Terry de Treiterreiger .....	152



# 1 De slak bij de kapper

De spiegel in haar badkamer was sinds enige tijd niet meer haar allergrootste vriend. Vroeger keek ze met liefde naar haar reflectie. Tot ver in haar leven had ze geen oneffenheden op haar huid. Maar meer en meer en vaker en vaker beviel het gezicht dat haar aankeek niet. Ze had er geen moeite mee dat ze ouder werd. De rimpels, stijve spieren, minder slijm, de leverschimmels. Het hoorde er allemaal bij. Wat ze niet leuk vond was dat ouder worden een saaie bedoening was. Het ging vanzelf, en het was geen uitdaging. Dat was niet hoe ze oud wilde worden.

Het was nog erger. Bij de geboorte van een achterneefje at ze een beschuit met blauwe muisjes toen een oud-oom bij haar kwam liggen. Ze kende hem nauwelijks, maar hij had dezelfde hoge ogen als de rest van de familie. Hij sprak over koetjes en kalfjes. Een opmerking was binnengekomen als een bom: hij vond dat zij al jaren dezelfde was, en dat dat goed was. Dat was de norm van de familie, dat niemand zich moest ontwikkelen. Ze liet niets merken op het feest, maar op weg naar huis spookten de woorden van de oom en gedachten over de 'familienorm' door haar hoofd.

Die dag van het blauwe-muisjes-beschuit zette de motor van verandering aan. De opmerking van haar oom sputterde en bromde door haar gedachten. Ze moest iets doen. Verandering. Niet haar karakter, maar haar uiterlijk. Het was maar uiterlijk, zeker niet het belangrijkste, maar toch. Ze wilde zich goed voelen, en niet het gevoel houden dat ze al jaren dezelfde was. Dat ze was zoals haar familie wilde dat ze was.

De gedachte liet haar niet los. Op een ochtend, op weg naar het lupineveld, op zoek naar wat eten, kwam ze oude kennis Lisa Pier tegen. Lisa was even oud als zijzelf, maar potverdikkie, die zag er goed uit! Ze zei die woorden hardop tegen Lisa. Die lachte en zei 'Margo, dat is ook voor jou weggelegd.' Vervolgens vertelde ze van de schoonheidssalons en modewinkels, een flink stuk voorbij de moestuintjes. 'En dan nog Chuck. Kapper, stylist, visagist. Die man kan alles.'

Na een nacht braken en slecht slapen hakte ze de knoop door en maakte een afspraak bij Chuck. Niet meteen de volgende dag, want Chuck had net een vakantie geboekt naar zijn vaderland. Vier weken later had hij tijd. Dat gaf Margo de rust om te wennen aan het idee. En aan de afstand. Want eerlijk gezegd, zo makkelijk als de knoop doorhakken was, zo lastig was het om van haar huis naar de kapsalon te komen.

Ze ging om de zoveel dagen haar huis uit. Of beter gezegd, om de zoveel nachten want ze was als de dood voor de vogels die een deel van haar familie hadden opgegeten. Als de zon onder was, en er genoeg vocht in de lucht zat, dan durfde ze het aan. Vaak pas ruim naar middernacht. Testruns, zo noemde ze het verkennen van de route lachend. Rennen zou ze niet, maar ze moest door de angst heen en de durf omarmen. Een ware test.

De eerste keer kwam ze niet verder dan de houten schutting die haar buurt scheidde van de grote weg. Die schutting stond aan de voet van de zandheugel, een uur glijden van haar huis. Die grote weg, een zandpad waar ze overheen moest, was nog een brug te ver. De grove zandkorrels remden haar en schuurden het slijm waarop ze voortbewoog van haar voet weg. Ze was allang blij dat ze niet na enkele meters onderweg was omgedraaid en bibberend in bed was beland. Ze had doorgezet. Die nacht, dat ze voor het eerst de Kapper-route verkende, kwam ze opgelucht thuis. Ze besloot een kladblokje aan te schaffen om de diverse obstakels te noteren. Ze wist dat ze weken bezig zou zijn. Ze wilde niet over een nacht ijs gaan. Ze zou naar de afspraak toewerken.

Ze kroop in bed, maar voordat ze wegdommelde, was ze zich bewust dat er iets in haar was opgestaan. Een verlangen naar meer en verder gaan. In haar dromen klopte om het kwartier iemand op haar deur, maar als ze de deur opende was er niemand. De volgende ochtend was ze niet helemaal tot rust gekomen.

Een paar nachten later ging ze een stap verder. Rond middernacht sloot ze de deur van haar huis. Het eerste deel kende ze al, maar na de schutting kreeg ze het benauwd. De onthechting van haar omgeving, van alles wat ze kende, liet haar hart harder en sneller slaan. Ze wist dat de weg verderop langs een modderpoel voerde waar veel tijm groeide. Dat kruid had een sterke geur en rook ze niet graag. Haar

slijmproductie liep terug, en ze dreigde vast te komen zitten. Met een grote krachtsinspanning trok ze zichzelf los. Een paar cellen van haar voet bleven achter. Met een lichte pijn gleeed ze naar huis terug. Met een verband om haar voet ging ze op haar schommelstoel zitten, waar ze in de ochtend in slaap viel.

Toen de voet hersteld was, een dag later, kon ze weer fatsoenlijk glijden. Elke dag dacht ze een paar seconden aan opgeven, maar dat wilde ze niet. Dat kon niet. De derde testrun moest gedaan worden. Achter de modderpoel lag de sloot. Via een plank kon ze naar de overkant. Ze wist van familieleden en burens dat zich in het riet een kikker verborg die maar al te graag achter slakken aan zat. Onder de volle maan kwam ze bij de plank aan. Ze luisterde of ze de kikker hoorde. Ze hoorde alleen een licht kwaaksnurken. Die is onder zeil, dacht ze, en met iets meer slijm dan normaal kroop ze de plank op. De bons in haar heel was groter dan in de vorige nachten. Halverwege de plank dacht ze niet meer na over de gevaren, maar vooral over het van huis zijn. Ze kreeg kramp in haar voet, en als ze omkeek, zag ze haar slijmspoor. 'Dit is niet goed,' zei de duivel op haar ene schouder. De engel op de andere schouder zei zacht: 'Langzaamaan dan breekt het lijntje niet, en geef niet op'. Ze haalde de overkant, en kroop meteen over haar eigen spoor terug. Ze rook af en toe het slijm. Dat was met het ouder worden anders gaan ruiken. Het leidde haar even af, maar toen ze merkte dat ze stil stond, won de engel de discussie. 'Doorgaan, terug naar huis, je hebt dit gedaan, je kunt van huis weg, laat de plank achter je.' Trager dan de eerdere keren sloop ze naar huis. De volgende ochtend wist ze: 'De sobere onthechting is wat ik moet vinden om tot Chuck te komen.'

De route in de vierde nacht ging met de kaken stijf op elkaar voorbij. Ze wist het koffiedik langs de heg waarachter een koffiehuis werd uitgebaat, te ontwijken. Het was een lange helse tocht. Van familie en vrienden had ze over het gat in de heg gehoord. Daar woonden kippen die hun gebroken eierschalen uit hun nesten gooiden. Het was niet dat de kippen moeite hadden met slakken. Ze zaten niet doelbewust slakken dwars. Margo slalomde als een skiër tussen de schalen door. Steeds zwaarder werd haar adem. Dit was een onderneming zoals nog nooit eerder. Waarom wilde ze nou werkelijk dat permanentje? Was het om de familie te tonen dat ze haar eigen plan kon trekken? De familie, en zeker de verre verwanten, leefde toch al niet zoals zij. Meer

dan eens zeiden neven en nichten dat ouderdom met gebreken kwam. En dat is maar goed ook, zei het meest burgerlijke familielid, want anders haalden we ons alleen maar gekkigheid in het hoofd.

Ze kon dat doodrelativeren niet uitstaan. Nu ze de keuze voor Chuck had gemaakt, wist ze: met de wil kwam de weg. Zelfs om de traagheid en het slijmerige spoor maakte ze zich niet meer druk. Ze wist dat haar slijm minder van kwaliteit was geworden. Haar klieren produceerden minder. Ze gleed moeizamer met het ouder worden. Haar glijspier werd stugger. En dan ook nog de naasten met steeds vaker commentaar. Ze zuchtte, ze beet door en ze kwam zonder ongelukken thuis. Aangenaam moe overviel de slaap haar.

Lisa, bij hun tweewekelijkse kleiwaterleutkwartier, vroeg terloops of ze nog een afspraak had gemaakt.

‘Of ga je niet meer naar Chuck?’

Ze wilde eerst zeggen dat ze wel degelijk een afspraak had en dat ze de omgeving had verkend tijdens recente nachten, maar zei toen alleen maar ‘Misschien’. Ook haar buurvrouw was nieuwsgierig. Die ging nooit van huis, maar merkte wel dat Margo al een paar nachten erop uit ging. De buurvrouw vroeg tussen neus en lippen door of ze soms een nieuwe slakkenliefde had. Margo liet in het midden hoe het zat en zei alleen maar ‘Nee, geen nieuwe liefde.’ De enige waar ze zich echt aan stoorde was een familielid. Die had gehoord, zo zei Lisa, van iemand via iemand dat ze was gespot bij de vijver, en dat was geen goede zaak, aldus de aangetrouwde oom. Margo haalde haar schouders op. Het was het niet meer dan een roddel.

De opmerkingen van Lisa, de buurvrouw en haar oom waren het definitieve zetje dat ze nodig had. Een week voor de afspraak verkende ze het laatste deel van de route. Koperdraad, de vogels op het hek, niet ver van lekkere sla waarop menige slak afkwam, de houtsnippers waar ze over heen moest: het deed haar niets meer. De biervallen wist ze met groot gemak te omzeilen. Bier was niet haar ding. Vanaf dat moment wist ze: ‘Ik kan dit. Ik wil dit.’ Dat gaf een bevrijdende energie-explosie die de laatste twijfel een doodschop gaf.

De dag van de afspraak stond ze ruim voor middernacht op. Vannacht is het zo ver, sprak ze zichzelf toe. Ze dronk een kopje thee. Wat

normaal klaarlag om als ontbijt opgeknabbeld te worden, malse slablaadjes in een kom, bleef liggen op de keukentafel. Met de opmerkingen van naasten in haar hoofd en de gedachte aan de vele testruns tot aan het gat in het hek begon ze aan haar tocht. Het laatste deel tot Chuck Kreeft Kapsalon had ze nooit gedaan, maar dat was een uitdaging. Het was een dag anders dan andere dagen. Op een aangename manier tintelden haar ogen. Ze ging iets doen wat ze nog nooit eerder had gedaan.

Ze hapte frisse lucht binnen toen ze voor haar huis stond. De nacht was droog, niet warm, wel aangenaam. Een kudde schapenwolken keutelde gezellig achter elkaar aan langs de sterrenhemel. De maan was onder toen ze haar huisje achter zich liet.

Terwijl ze omkeek naar haar woonst zei ze zacht: 'Prima nacht voor een tocht naar de kapper.'

De afstand tussen haar huis en de kapper was natuurlijk niet veranderd, maar omdat ze diverse keren de route had gelopen, steeds iets verder, leek het alsof kapper Chuck dichterbij was gekomen. Ze wist na alle nachten waar de gevaren schuilden. Nu zag ze ook hoe mooi de route was: na de zandheuvel naast haar huisje de modderpoel, over de plank over de sloot en dan een lange tocht langs de heg, tot aan het gat in het hek waar ze doorheen kroop, en dan was het nog een klein stuk tot de kapsalon.

Chuck, had ze van Lisa gehoord, was niet alleen een knappe kapper, maar hij vertelde al knippend verhalen, die uit als vloeibaar goud uit zijn mond stroomden. En wat voor mond: een brede die als Chuck lachte een prachte rij tanden liet zien. 'Margo, het is een knappe vent,' had Lisa gezegd. En als die het zei, dan was het waar. Lisa wist van wanten; die rolde van de ene relatie in de andere.

Margo kon niet wachten om hem te ontmoeten. Ook daarom ondernam ze de tocht 's nachts. Niet alleen om op tijd bij de afspraak te zijn, ze wilde ook niet dat iemand zag dat ze onderweg was. Niemand, vooral familie niet, moest haar zien voordat ze gekapt werd. Bijna ging het nog mis. Net na het hek lag iets op de grond dat ze niet kon zien, maar wat haar enorme jeuk gaf. Of was het inbeelding? Ze probeerde er niet aan te denken en glibberde verder.

Toen ze bij Chuck voor de deur lag - de zon stond reeds boven de horizon - dacht ze nog eens aan het kapsel dat ze altijd al gewild had: een permanent met coupe de soleil. Alleen de gedachte al bezorgde haar kippenvel, wat raar was voor een slak.

Ze keek door het bovenraam van de kapperszaak. Achter in de zaak in het souterrain van een groot pand stond Chuck. Hij zag er inderdaad goed uit. Lisa had niets te veel gezegd. En ook de zaak was om door een ringetje te halen. Overal spiegels, mooie ruime kuipstoelen en ook nog twee baden om lichamen en hoofden te wassen.

Toen de deur openging en een goed gekapte klant het pand verliet, kwam de aangename geur van haarolie naar buiten gedreven.

Ze bewoog kordaat richting de trap naar de voordeur, liet de zwaartekracht het werk doen, en slipte waardig de zaak binnen.

Chuck keek op en glimlachte naar haar.

‘Mevrouw, goedemiddag. Wat kan ik voor u doen?’

Zij keek naar zijn indrukwekkende scharen.

‘Dag meneer Kreeft. Ik heb een afspraak om half 10.’

Hij keek in het afsprakenboek.

‘Ja, ik zie het. Mevrouw Slak. Sorry, ik herkende u niet zonder huisje.’

Mevrouw Slak werd soms ook Margo Escargot genoemd door hen die vonden dat ze kouwe kak was. Niet omdat ze graag dure spullen wilde en nooit tevreden was met wat ze had, maar omdat ze zich inliet met kunstenaars en wetenschappers zonder dat ze zelf creatief was, of heel slim. Een bevriend schilder had haar oude huis een make-over gegeven en nu leek haar thuisje, zoals ze dat nu noemde, meer diepte te hebben. Met olieverf had de schilder driedimensionaal leven in haar oude schelp geblazen. Nog steeds dezelfde kleuren, maar nu een huisje met meer leven en inhoud.

‘Het sjouwen met het huis was me te veel. Ik wilde niet meer dan een nieuwe coup.’

Ze keek met een blos op de wangen naar de charmante kreeft. Zelfs het feit dat zijn toupet een beetje scheef zat, kon haar niets schelen.

Sterker, het gaf zijn gezicht cachet. Chuck had een kaaklijn die zijn gezicht sterk, en tegelijk vriendelijk maakte.

‘Mooie zaak heeft u. Prachtige stoelen en spiegels. En niet eens donker hierbinnen.’

‘Dank u voor de minzame woorden. Vriendelijkheid is geen vanzelfsprekendheid in mijn leven. U moet weten: ik als Amerikaanse rivierkreeft krijg regelmatig allerlei boosaardige verwijten naar mijn hoofd. Met als kernboodschap dat ik hier onwelkom ben.’

Chuck snoof een keer diep. De kritiek was meedogenloos. Menigeen wreef hem in dat er al genoeg goede kappers in de stad waren. Een rondje langs andere friseurs maakte duidelijk dat die zaken door beunhazen werden gerund. Vergelijkbaar met werkloze schoenlappers die koffiehuisen uitbaatten en deden alsof ze een goede cappuccino konden schenken. Wat evenmin hielp was de morele teloorgang van zijn vaderland.

‘Kon u mijn zaak goed vinden?’

‘Ja. Ik kom zelden in deze buurt. De route hierheen is allesbehalve eenvoudig.’

Ze nam plaats op een van de kuipstoelen.

‘Niet eenvoudig? Hoezo dat?’

‘Allerlei obstakels en een die ik niet ken. Zout was het niet. Een onbekende plant.’

‘Tijm misschien. Ik weet dat slakken daar niet tegen kunnen.’

‘Tijm ken ik. Dat staat bij de modderpoel. Ik kwam ook langs schelpen en zand waarvan ik weet: ga daar niet overheen. Wel lastig hoor. De supermarkt aan de andere kant van de stad en de fitnessclub, waar ik elke donderdag boks met mijn trainer, zijn evenmin eenvoudig te bereiken.’

Chuck knikte terwijl hij Margo een kapperscape omdeed.

‘Ik moest dus een flinke omweg maken, maar goed, ik ben hier en ik ben op tijd. En zo heeft die lelijkheid van een raaf mij mooi niet gezien.’

‘Die herkende jou niet zonder huisje.’

'Zou kunnen. Het was voor jou. Dan kun je makkelijker aan de slag met mijn kapsel.'

'Snap ik.'

Chuck smakte een keer met zijn lippen.

'Kan. Maar ik heb een advies voor je.'

Margo keek op.

'Weet je al wat ik wil?'

'Nee.'

'Ik wil een permanentje met coup de soleil.'

Ze zei het driest. Chuck lachte minzaam, knipte toen twee keer met zijn scharen.

'Mooi, goed idee, maar ik denk niet dat het jou zal staan.'

'Nee?'

Chuck zat op een kruk en keek haar via de kapspiegel aan.

'Ik krijg hier elke week de meest uiteenlopende types. Met kort haar, met lang haar. Krullen, stijlen. Rood, blond, zwart, bruin, pepzo.'

'Pepzo?'

'Peper-en-zout-kleur. En iedereen wil het haar dat tot een beter en mooier karakter moet leiden.'

Chuck rangschikte de haarproducten op de toonbank.

'Ik knip alle dieren. Slakken zoals u zie ik niet veel, maar wel salamanders, kikkers, en soms zelfs varkens.'

Hij pakte een tube van de plank achter hem.

'De laatste tijd komen hier veel oudere mannetjes. Kaal. En die willen dan graag lange, golvende lokken. Die willen dat ik dit spul uit deze tube op hun kale kop smeer. Terwijl ze eigenlijk moeten denken: wat maakt het uit wat voor haar ik heb? Ik ben een mooie man vanbinnen.'

Margo sloeg de ogen neer.

‘Maar ik ben geen man, Chuck,’ zei ze zacht.

‘Dat is zo. En ik denk dat een mooi kapsel jou best goed zal staan. Maar: ik denk dat er een betere optie is.’

‘Oh ja?’

‘Ik denk dat jij iets wilt wat van jou is. Waar je trots op bent. Dat laat zien wie jij bent.’

Margo keek naar zichzelf in de spiegel.

‘Ik ben maar een slak, Chuck.’

‘MAAR een slak? Dat denk jij alleen maar. *IK* denk dat niet.’

Margo liet de schouders hangen.

‘Kijk nou eens wat je hebt gedaan vandaag: je hebt je huis achtergelaten en een lange tocht gemaakt om naar de kapper te gaan.’

Chuck legde de tube op de kaptafel.

‘Kom eens mee.’

Hij deed de voordeur van de zaak op slot en liep voor Margo uit naar een deur achter de toonbank. Hij draaide zich langzaam om.

‘Ik heb een idee. Voor vrouwen als jij is het beter, is mijn bescheiden mening, om over een mooie piercing na te denken.’

Margo friemelde aan haar mond.

‘Aan je mond is een idee, maar ik weet iets beters: een oogbel.’

Een kleine kreet ontschoot haar mond.

‘Een oogbel?’

Zweet stond op haar bovenlip, haar golvende slijmvoet wapperde wat koelte toe.

‘Dat is me een beetje te spannend.’

‘En als je dat spannend vindt: heb je wel eens nagedacht over dit?’

Chuck stroopte zijn mouwen op en liet een groot anker op zijn arm zien. Een anker van inkt. Een tatoeage. Onder zijn huid rolden stevige pezen heen en weer.

‘Nee, nooit over nagedacht. En dat kan ik niet maken.’

Chuck keek trots naar zijn anker.

‘Omdat?’

Wow, dacht Margo. Dat was de goede vraag stellen. Waarom? Ja, waarom eigenlijk? Of waarom niet eigenlijk?

‘Omdat niemand dat doet. Dat kan ook helemaal niet bij een slak.’

Ze zocht naar meer redenen. Ze keek naar de armen van Chuck. En hoe mooi de tekening was. Hij deed zijn mouwen omlaag.

‘En het doet pijn.’

‘Hoe weet je dat nou? Je hebt nog geen tatoeages dus je moet eerst één laten zetten om te weten of het pijn doet.’

Ze zwegen een tijd en staarden naar de grond.

‘Laat je anker nog eens zien.’

Hij stroopte beide mouwen op. Margo keek van het anker op de ene arm naar het rode hart op de andere.

‘Ik dacht ook dat het niet kon. Ik bedoel, als je als rivierkreeft niet echt welkom bent in de stad, en als je dan zelf een tatoeage zet op je ene arm, dan...’

‘Heb jij dat gedaan?’

‘Ja. Zelf aangeleerd.’

Haar twijfel verdampte.

‘En wat het gekke is: ik dacht het pijn zou doen, maar het was eigenlijk meer een soort kriebel.’

Bijna ontglipte Chuck het woord erotisch. Dat was in ieder geval wat Margo dacht.

Ze hakte de knoop door.

‘Ik wil ook. Ik wil een tatoeage op mijn rug.’

Ze wilde geen permanent om het permanent. Ze wilde een permanent omdat iedereen in haar familie kaal was. Maar eigenlijk wilde ze iets van haar gading.

‘Maanden geleden was ik bij de kraamvisite van een achterneefje. Een oom zei toen luidkeels dat hij hoopte dat het neefje zo braaf zou worden als iedereen in de familie. Ik ging ontevreden naar huis. Dus dat is waarom ik het eigenlijk wil: ik moet altijd maar doen en zijn wat de familie zegt dat hoort. Dat staat me tegen.’

Chuck knikte. Hij pakte haar vast en troonde haar mee naar de achterkamer, waar hij inkt en naalden stonden.

De volgende twee uur spraken ze niet. De tatoeëermachine zoemde, de naald kietelde. Diep in haar lijf en hoofd lachte ze een geluidloze lach. Op haar tong proefde ze allerlei smaken, haar longen vulden met de aangenaamste parfums, in haar ogen welden iriserende kleuren op. Ze wist dat het ingebeeld was, dat haar gedachten met haar op de loop gingen, maar uit alles wist ze ook: dit was de hoognodige beslissing. Ze wilde voor het eerst, voor eens en altijd laten zien wat wel en wat niet kon. Sinds haar familie boos was geworden op nicht Regina, die een wereldreis in haar eentje maakte, was voor Margo de maat vol. Hoe zij zelf een beslissing kon forceren, daar had ze lang over nagedacht. Chuck had haar niet zozeer geholpen te kiezen en beslissen, maar hij was het duwtje over de drempel.

Even na twaalf uur stond ze buiten, met een tatoeage van haren op haar rug en een piercing bij haar oog. De bel in de ooghoek is gratis, had Chuck gezegd, omdat je durft.

Ze was nog geen minuut uit de kapsalon weg toen ze een verre neef tegenkwam. Van de koude kant. Hij was het die luid had geschreeuwd dat niemand mocht afwijken en dat Margo te vaak haar zin doordreef en zo zichzelf en de familie tot schande maakte.

Ze stond het punt uit te barsten in gezang toen die neef haar in de gaten kreeg. Hij keek haar met een ijzige blik aan. Zij lachte zich te barsten.

‘Alles goed, Margo?’